

JAK POUŽÍVAT TUTO PŘÍRUČKU

Tato knížka poskytuje pružnou strukturu pro čas strávený s Bohem. Doufám, že si ji každý čtenář přizpůsobí svým vlastním potřebám a životnímu období, které právě prožívá. Bůh stvořil každého z nás jinak: co funguje jednomu, nemusí nutně vyhovovat jinému, a co vám pomáhalo jednu dobu v minulosti, nemusí už pro vás fungovat nyní. Dovolte, aby základem vaší denní praxe byla milost, a ne zákonictví.

Tato příručka nabízí materiály, které vás provedou čtyřicetidenní cestou modliteb během dne. Každý z týdnů je nesen jednotlivým tématem, jež vycházejí z jednotlivých kapitol mé knihy *Emočně zdravá spiritualita* (česky ji v roce 2022 vydalo nakladatelství Paulínky). Nabízí se tu pomůcka, jak zůstat v hlubším spojení s Ježíšem, který nám připomíná: „Beze mě nemůžete dělat nic“ (Jan 15,5).

Pro svou potřebu si můžete vytvořit i tabulku jednotlivých týdnů, v níž si budete zaznamenávat dny prožité s touto příručkou a týdně i přečtení příslušné kapitoly z původní knihy.

Nabízejí se tu dvě modlitební zastávky během dne (jedna ráno či v poledne a druhá v poledne nebo večer). Jednu lze vykonat ráno a druhou v poledne, *respektive* první v poledne a druhou až večer před spaním.

Délku trvání modlitební chvíle si určujete sami. Pamatujte však, že klíčové je zaměření na Boha, učit se žít v Boží přítomnosti, nejen počet minut strávených s Bohem. Vaše modlitební zastávka může trvat od dvou či dvaceti minut až po tři čtvrtě hodiny. Já s Geri jsme se rozhodli trávit s Bohem v modlitbě delší čas ráno a pak kratší chvíli v poledne a večer. Je to ale zcela na vás.

TŘETÍ DEN:

RANNÍ ČI POLEDNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: Gn 32,23-27,31

Téže noci však vstal, vzal své dvě ženy a dvě služebnice a jedenáct synů a přebrodil se přes Jabok. Vzal je a převedl přes potok a přepravil celý svůj majetek. Jakub zůstal sám. Tu s ním kdosi zápasil až do východu jitřenky. Ten, když viděl, že Jakuba nepřemůže, poranil mu jeho kyčelní kloub, takže se mu kyčelní kloub vymkl, když s ním zápasil. Neznámý řekl: „Pusť mě, vždyť už vychází jitřenka!“ Jakub odpověděl: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“

Jakub nazval jméno toho místa Penuel – Boží tvář. Řekl totiž: „Viděl jsem Boha tváří v tvář a zachránil si život.“

Duchovní zamyšlení

Jméno Jakub (Jákob) znamená „úskočný“ nebo „vychytralec“, a on takový opravdu býval. V mládí to byl manipulativní a agresivní člověk, jehož byste zřejmě nenavrhlí na vedoucí pozici v církvi. Vyrůstal v dysfunkční rodině a byl to zjevně poněkud narušený člověk. Buď upadal do potíží, nebo se z nich právě hrabal ven, aby se záhy potýkal s dalšími problémy.¹⁰

10 R. Paul Stephens, *Down-to-Earth Spirituality: Encountering God in the Ordinary, Boring Stuff of Life*, InterVarsity Press, Downers Grove, 2003, s. 12.

Jeho příběh je univerzální, přestože je velmi osobní. Jakub byl vždycky dost tvrdohlavý a nikomu nedůvěřoval – dokonce ani Bohu. Až u potoka Jabok ho Bůh zlomil a radikálně změnil. Obdržel tam nové jméno a novou svobodu žít tak, jak Bůh původně zamýšlel. Bylo to však za cenu trvalého ochromení: musel si sáhnout na svou bezmoc, aby se víc držel Boha. A právě z této jeho prožité slabosti a závislosti na Bohu se zrodil národ (Izrael), který se měl stát požehnáním pro svět.

Stejně tak i my někdy na své cestě s Bohem zakusíme zranění, abychom se posunuli od nezdravé, povrchní spirituality a pronikli k takové, která nás promění zevnitř. Když rány přicházejí, můžeme je popírat, zakrývat, zlobit se na ně, zlobit se na Boha či obviňovat druhé lidi..., anebo se jako Jakub zoufale přimknout k Bohu.

Otázka k reflexi

Jakým způsobem Bůh narušil tvůj život či tvé plány, aby ses na něm stal více závislým?

Modlitba

Otče, někdy se v Jakubovi vidím, když o něco urputně usiluji a přitom se dopouštím manipulace s druhými, používám intriky a polopravdy, jen abych dosáhl svého. Občas se také přistihnu, že ti sloužím, abych od tebe něco získal. Pane, prosím tě, nauč mě být na tobě cele závislý. Pomož mi spočinout ve tvé lásce, vydat se ti cele do rukou. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

TŘETÍ DEN:

POLEDNÍ ČI VEČERNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: Mt 16,21-23

Od té doby Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: „Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!“ On se však obrátil a řekl Petrovi: „Jdi mi z očí, satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!“

Duchovní zamyšlení

Apoštol Petr velice horlil pro Ježíše, ale byl také zbrklý, pyšný, nezralý a nestálý. Jeho impulzivnost a tvrdohlavost jsou z evangelíí úplně zřejmé.

Ježíš ho však trpělivě vedl k tomu, aby ukřižoval svou vůli, a mohl tak zakusit skutečný život a sílu vzkříšení.

„Kdykoli se ztiším, nutkavá potřeba něco dělat (ona zaneprázdněnost, již nazýval Hilarius z Poitiers, rouhavou snahou dělat za Boha jeho práci) ustupuje do pozadí a vynořuje se zkroutenost. Jinak řečeno, Bůh

může prolomit tu spoustu mých ochranných vrstev, abych mohl zaslechnout jeho slovo, abych byl schopen mu naslouchat...

Dokud jsem v neustálém pohybu, snadno mohu zaměnit nával adrenalinu za působení Ducha Svatého; mohu žít v iluzi, že mám svůj osud a své každodenní záležitosti plně pod kontrolou...

Francouzský filozof Blaise Pascal poznamenal, že většina našich lidských problémů vzniká z toho, že neumíme posedět ani hodinu v tichu ve svém pokojíku.“

Leighton Ford¹¹

Otázka k reflexi

Jak ti neustálá zaneprázdněnost brání v tom, abys naslouchal živému Bohu a žil v důvěrném společenství s ním?

Modlitba

Pane, odpusť mi, že si dnes organizuji svůj život bez tebe. Odevzdávám ti své úzkosti a neklid – jak to jen nejlépe umím! Pomoz mi se zklidnit, odevzdat se do tvé vůle a spočinout ve tvé milující náruči. Ve jménu Otce, Syna a Ducha Svatého, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

¹¹ Leighton Ford, *The Attentive Life: Discovering God's Presence in All Things*, InterVarsity Press, Downers Grove, 2008, s. 138–139 a 173.

TŘETÍ DEN:

RANNÍ ČI POLEDNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: Gn 50,15.18-21

Když Josefovi bratři viděli, že jejich otec je mrtev, řekli si: „Třeba nás bude Josef pronásledovat a odplatí nám všechno to zlé, co jsme mu způsobili.“

I jeho bratři přišli, padli před ním a řekli: „Hle, jsme tvými otroky!“ Josef odpověděl: „Nebojte se, copak jsem namísto Boha? Vy jste zamýšleli se mnou zlé, ale Bůh to obrátil v dobré, aby provedl, co je dnes zřejmé: zachoval život četnému lidu. Jen se nebojte! Postarám se o vás i o vaše děti.“ Upokojil je a přátelsky jim domlouval.

Duchovní zamyšlení

Josef se narodil do poněkud rozbité rodiny, kde převládal smutek. Lži, žárlivost, tajnůstkářství a zrada – to vše poznamenalo Josefovo dospívání. Nakonec strávil díky svým bratrům deset až třináct let ve vězení, zcela odříznutý od rodiny.

Avšak přes všechna protivenství a zklamání mohl vidět, jak v jeho životě působí mocná a milující Boží ruka. Tím nám ukázal, že Bůh nás tajemně provází i skrze temnoty a stíny. Bůh je všemohoucí Pán, který má v rukou celé dějiny; jeho působení a záměry zde na zemi leckdy nechápeme, jsou nám

skryté. Josef pochopil, že ve všech věcech působí Bůh... a že podivuhodně uskutečňuje své záměry navzdory lidskému úsilí, ale i skrze ně.³¹

Když se mu zcela vydáme do rukou, Bůh nikdy nezavrhne žádnou část naší minulosti. On je Pán! Každou chybu, hřích a okliku, kterou na své životní cestě uděláme, uchopí a přetvoří ji v dar, z něhož v budoucnu vzejde požehnání.

Proč Bůh dopustil, aby Josef zažil tolik bolesti a proher?

Kousek dobra, které z toho vzešlo, můžeme vidět v Genesis 37 – 50, avšak mnohé zůstává tajemstvím. Pro nás je dnes nejdůležitější vědět, že Josef nepopřel svou minulost, ale důvěřoval v Boží dobrotu a lásku, i když se okolnosti jeho života zdánlivě odvíjely stále jen k horšímu.³²

Otázka k reflexi

Co kdybys dnes Bohu odevzdal veškeré bolestné chvíle a období své minulosti (své chyby, hříchy, neúspěchy, zranění a zklamání)?

Modlitba

Otče, spolu s Josefem Egyptským prohlašuji, že jsi mě ve své svrchovanosti umístil do mé rodiny, do dnešní kultury a do poměrů, ve kterých žiji. Nedokážu se na věci dívat tvým pohledem, ale prosím tě, abys mi ukázal, jak mohu (podobně jako Josef) spočinout v tvé lásce a ve tvé

31 Srov. Peter Scazzero, *Emočně zdravá spiritualita*, s. 111–115.

32 *Tamtéž.*

moci – přestože zatím nejsem schopen vidět dobro, které v tom všem konáš. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

TŘETÍ DEN:

POLEDNÍ ČI VEČERNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: Gn 45,4-7

Josef řekl svým bratřím: „Přistupte ke mně!“ Přistoupili tedy. Znovu jim řekl: „Já jsem Josef, váš bratr, kterého jste prodali do Egypta. Ale nebuďte sklíčení a nermuťte se, že jste mě sem prodali, neboť Bůh mě poslal před vámi, aby vás zachoval naživu. Tyto dva roky byl v zemi hlad a ještě ani příštích pět let se nebude orat a sklízet. Bůh mě poslal před vámi, aby vás uchoval jako zbylou hrstku v zemi a aby vám mocným zásahem zachoval život.

Duchovní zamyšlení

Většina z nás se brání negativním vzpomínkám, nechceme znovu prožívat zranění a bolest, jež jsme v minulosti prožili. Vnímáme je jako propast, která hrozí, že nás pohltí. Bojíme se, že se pak budeme cítit ještě hůř. Když se ale Josef znovu setkal se svými bratry, několikrát se rozplakal. V Bibli se dokonce dočteme, že plakal tak hlasitě, až ho slyšeli i Egypťané (Gn 45,2).

Josef bolestné roky svého mládí nebagatelizoval ani nezlehčoval. Mohl vzplanout hněvem a své bratry zahubit. On však navzdory zármutku z prožité bolesti svým bratřím upřímně

odpustil, přestože ho kdysi zradili, a dokázal jim požehnat. Dokonce uměl rozlišit, že ho sám Bůh poslal napřed do Egypta, aby jeho blízkým mocným zásahem zachránil život (Gn 45,7).

Vnucuje se však otázka: „Jak to jen dokázal?“

Josefův vztah s Bohem měl zjevně dlouhý vývoj, který je našim očím skrytý. Celý jeho život spočíval v následování Hospodina, Boha Izraele. Když pak nastal okamžik, kdy měl učinit zásadní rozhodnutí, byl připraven. Převzal ve své původní rodně roli duchovního vůdce a vytrval v tom až do konce života: podpíral je finančně, emočně i duchovně.

Otázka k reflexi

Jaké bolesti a jaká zranění tvé minulosti čekají na to, až si je uvědomíš a dovolíš si je vyplakat?

Modlitba

Pane, prosím, proved mě procesem truchlení a uzdravení, abych dokázal projevit opravdovou lásku a odpuštění těm, kteří mi ublížili. Pomož mi, abych se stejně jako Josef stal spolu s tebou požehnáním pro spoustu dalších lidí. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

ÚVOD DO TÉMATU PÁTÉHO TÝDNE

Zkušenost ztráty je místo, kde může dojít k sebepoznání a k hluboké vnitřní proměně. Vnímání našich ztrát nám otevírá a rozšiřuje duši – kterou pak můžeme vylévat před Hospodinem (viz Žl 62,8). Máme tak účast na tom, co v nás Bůh chce konat.

V životě musíme všichni čelit mnohému „umírání“. Současná kultura běžně interpretuje tyto ztráty a zármutky jako invazi čehosi cizího, jako narušení „běžného“ života. My se však můžeme rozhodnout, budou-li tyto „malé smrti“ terminální, tj. jestli zdrtí našeho ducha a zboří nám celý život, anebo nás otevřou novým možnostem a nové hloubce přeměny v Krista. Rozdíl tkví v tom, zda v průběhu těchto náročných období setrváme s Ježíšem, budeme-li zůstat v něm a nepřestaneme s ním komunikovat.

Doplňková četba:

Peter Scazzero, *Emočně zdravá spiritualita*, 5. kapitola.

DRUHÝ DEN:

RANNÍ ČI POLEDNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: 2 Kor 4,7-11

Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám. Ze všech stran se na nás valí trápení, ale nesoužíme se. Býváme bezradní, ale ne zoufalí. Býváme pronásledováni, ale ne opuštěni. Býváme sráženi k zemi, ale ne zničeni. Stále prožíváme na svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem těle. Tak jsme my zaživa stále vydáváni na smrt pro Ježíše, aby i Ježíšův život byl patrný na našem smrtelném těle.

Duchovní zamyšlení

Joni Eareckson Tada je už více než třicet let ochrnutá od krku dolů. V důsledku toho zažila jak smrt Ježíše, tak Ježíšův život. Sama o tom říká:

„Kříž je středem našeho vztahu s Ježíšem. Kříž je místem, kde umíráme. Jsme na něm každý den a není to snadné. Obvykle následujeme Krista kamkoli – na párty, kde proměňuje vodu ve víno, na sluncem ozářenou pláž, kde káže z lodi. Ale ke kříži? To se nám příčí. Tohle

pozvání je tak děsivě individuální: každý tam musí jít sám za sebe.

Utrpení nás umenšuje v nic, jak poznamenal Søren Kierkegaard: „Bůh tvoří všechno z ničeho. A vše, co chce Bůh použít, nejprve redukuje na nulu.“ Stát se nulou, ničím znamená nechat se přitáhnout až k patě kříže. Není to žádné laciné milosrdenství.

Když nás utrpení srazí na kolena na úpatí Kalvárie, umíráme sobě. Tam nelze klečet dlouho, aniž bychom opustili svou pýchu a hněv, aniž bychom odevzdali své sny a touhy... Bůh nám za to dává sílu a vlévá nám novou, trvalou naději.⁵⁰

Otázka k reflexi

Jak tě Bůh dostává na kolena, když v životě zakoušíš těžkosti a neúspěchy?

Modlitba

Pane, všechno se ve mně vzpírá, jen abych nemusel jít k patě kříže, kde ze mě chceš vykořenit všechno, co nepochází od tebe. Pomoz mi, abych se nebál „umírat sobě“: tuhle smrt musím podstoupit, mám-li se proměnit ve svobodného člověka, který opravdu miluje tebe i druhé. Smiluj se nade mnou, Pane. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

50 Joni Eareckson Tada – Steven Estes, *When God Weeps: Why Our Sufferings Matter to the Almighty*, Zondervan, Grand Rapids, 1997, s. 135–136.

DRUHÝ DEN:

POLEDNÍ ČI VEČERNÍ MODLITBA

Chvilka ztišení před Bohem.

Biblické čtení: Žl 22,2-6

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

Daleko jsi od mých proseb,

od mého hlasitého nářku.

Bože můj, volám ve dne – a neslyšíš,

v noci – a nevšímáš si mě.

Ty však trůníš ve svatyni,
chloubo Izraele!

V tebe doufali naši otcové,
doufali a zachránili je.

K tobě volali a byli vysvobozeni,
v tebe doufali a nebyli zklamáni.

Duchovní zamyšlení

Horatio Spafford byl v 70. letech 19. století úspěšným právníkem v Chicagu a blízkým přítelem známého evangelikála Dwighta L. Moodyho. Hodně investoval do nemovitostí, ale o svůj majetek přišel následkem požáru v Chicagu v roce 1871. Krátce před katastrofou mu navíc zemřel syn. Spafford a jeho rodina si zoufale potřebovali odpočinout, a tak v roce 1873 naplánoval se svou ženou Annou a čtyřmi dcerami ces-

tu do Evropy. Těsně před odplutím ho však na poslední chvíli přiměla nějaká záležitost, aby se vrátil do práce. Nechtěl rodině zkazít dovolenou, a tak je přesvědčil, aby odpluli bez něj; on že se k nim přidá o pár dní později.

Vrátil se tedy do Chicaga a Anna s dcerami se vydaly lodí do Evropy. Naneštěstí se loď cestou srazila s anglickým plavidlem: za pouhých dvanáct minut došlo k potopení. Tragédie si vyžádala 226 lidských životů. Anna Spaffordová statečně stála na palubě, zatímco se jí zoufale držely její dcery Annie, Maggie, Bessie a Tanetta. Její poslední vzpomínka byla, jak jí silný proud vody vyrval z náruče dítě. O devět dní později obdržel Spafford od své ženy z Walesu telegram. Stálo v něm: „Přežila jsem jen já.“

Když se Horatio vydal na cestu přes oceán za svou truchlící manželkou, loď plula nedaleko místa, kde jeho čtyři dcery zmizely v hlubinách oceánu. V těch místech, z hloubi svého zármutku napsal píseň „Má duše je na tom dobře“. Její slova už přinesla útěchu spoustě lidí, kteří si procházejí nějakým truchlením:

„Kdykoli mě zalévá pokoj jako řeka,
kdykoli se valí smutek jako mořská vlna,
ve všem jsi mě naučil říkat,
je to dobré, je to dobré.
Má duše je na tom dobře.“

Když satan útočí a přicházejí zkoušky,
ať mi vládne požehnaná jistota,
že Kristus shlédl na mou bezmoc
a prolil za mne svou krev.⁵¹

Otázka k reflexi

Co tě nejvíc oslovuje na příběhu Horatia Spafforda, na jeho vztahu s Kristem?

Modlitba

Otče, mohu se jen tiše sklonit před tebou, když si představím tak nepředstavitelné ztráty a utrpení. Připojuji se k Horatiovi a modlím se k tobě: *„Ve všem jsi mě naučil říkat, je to dobré. Má duše je na tom dobře.“* Ve jménu tvého Syna Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

51 Viz „Horatio Stafford“. Dostupné z: <https://sites.rootsweb.com/~nyrensse/bio220.htm>. [citováno 2024-01-15].

PÁTÝ DEN:

RANNÍ ČI POLEDNÍ MODLITBA*Chvilka ztišení před Bohem.***Biblické čtení: Mt 7,1-5**

Nesudte, abyste nebyli souzeni. Neboť podle toho, jak soudíte, budete sami souzeni, a jakou mírou měříte, takovou se naměří vám. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém oku nepozoruješ? Nebo jak chceš říkat svému bratrovi: „Dovol, ať ti vyndám z oka třísku“, a sám máš ve svém oku trám! Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra.

Duchovní zamyšlení

Pouštní otcové od 3. do 5. století zanechali bohatý odkaz moudrosti o tom, že opravdový život s Bohem musí vést ke zralé, nesoudící lásce vůči druhým. „Mnich musí být ochoten za svého bližního zemřít, nikdy by ho neměl na žádný způsob odsuzovat. Jestliže se zabýváš svými hříchy a chybami, nemáš čas sledovat chyby svého bližního.“⁷⁶

76 In: Rowan Williams, *Where God Happens: Discovering Christ in One Another*. New Seeds, Boston 2005, s. 14.

Mnozí z nás nemají problém rozdávat rady nebo poukazovat na nedostatky druhých. Často jim ani nedovolujeme, aby byli před Bohem sami sebou nebo aby šli svým vlastním tempem. Promítáme do nich svou nespokojenost s tím, že se rozhodli žít jinak než my. Nakonec je z naší mysli vytěsníme, a to buď tak, že je chceme přetvořit ke svému obrazu, anebo nám začnou být lhostejní, přestanou nás zajímat.

Pokud nevyjmu ze svého oka trám, tj. nebudu si vědom toho, že mám obrovské slepé skvrny, jsem nebezpečný člověk. Musím vidět, jak rozsáhlé škody hřích napáchal na všech částech mého já: na emocích, intelektu, vůli, na těle i na duchu; teprve pak se mohu pokusit odstranit třísku z oka svého bratra.

Otázka k reflexi

Vybízí tě Bůh, abys přestal odsuzovat nějakého konkrétního člověka či skupinu lidí? Jak by asi vypadalo, kdybys jim začal žehnat a prokazovat milosrdenství?

Modlitba

Abba, Otče, odpusť mi, že mám tolik názorů na takovou spoustu lidí a že je neustále soudím. Daruj mi čistý pohled, dej mi milost, abych viděl své vlastní trámy, namísto rychlého odsuzování druhých. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

PÁTÝ DEN:

POLEDNÍ ČI VEČERNÍ MODLITBA*Chvilka ztišení před Bohem.***Biblické čtení: Mt 10,28.34-36**

A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo – duši zabít nemohou. Spíše se bojte toho, který může zahubit v pekle duši i tělo. Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel rozdělit „syna s otcem, dceru s matkou a snachu s tchyní: lidé z vlastní rodiny se s člověkem zneprátele“.

Duchovní zamyšlení

Nevyřešené konflikty bývají zdrojem těch největších napětí v životě dnešních křesťanů. Většina z nás je nesnáší. Nevíme, co s nimi. Raději je přehlížíme a spokojíme se s falešným mírem, přičemž doufáme proti vši naději, že se ty problémy nějak vytratí. To se však neděje a končí to tím, že:

- Říkáme lidem něco do očí, a něco jiného za jejich zády.
- Dáváme sliby, které nehodláme dodržet, a obviňujeme druhé.
- Ustupujeme ze strachu, že by nás druzí neměli rádi, kdybychom trvali na svém.
- Dáváme svému hněvu průchod prostřednictvím stále kritiky a sarkasmu.

- Říkáme jen půlku pravdy, protože nechceme zranit city svých přátel.
- Říkáme „ano“, přestože myslíme „ne“.
- Vyhýbáme se druhým a trestáme je mlčením.

Nicméně v Ježíšově poslání byly konflikty a problémy dost klíčové. Svými postoji i slovy cíleně narušoval falešný poklid svých učedníků, zástupů, učitelů Zákona a představených synagogy, vládnoucích Římanů, prodavačů v chrámu, a dokonce i pokoj v rodinách.

Ježíš dobře věděl, že jeho království nelze budovat na lži a přetvářce. Stavět se dá pouze na pravdě.⁷⁷

Otázka k reflexi

Kde a proč zakoušíš napětí ve vztazích, které bys nerad narušil?

Modlitba

Pane, ty víš, že všechno ve mně instinktivně utíká od napětí a konfliktu, nebo by alespoň chtělo překroutit pravdu ve svůj prospěch! Prosím, proměňuj mé vztahy s druhými. Pomáhej mi, abych říkal pravdu s láskou a jemností, abys byl oslaven i v mých vztazích. Ve jménu Ježíše, amen.

Setrvej ještě aspoň dvě minuty v tichu před Pánem.

⁷⁷ Plné znění viz Peter Scazzero, *Emočně zdravá spiritualita*, s. 216–225.